

Asia: VN/20427/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi toimintasuunnitelmaksi helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1 Tausta

-

2 Toimintasuunnitelman tavoitteet

-

3 Riskiryhmät ja haavoittuvuutta lisäävät tekijät

Terveyshaittojen ehkäisemiseksi toimintasuunnitelmassa pyritään suojaamaan erityisesti haavoittuvia väestöryhmiä. Vastaanottokeskuksissa majoittuu erityistarpeisia tai haavoittuviin ryhmiin kuuluvia henkilöitä esimerkiksi ikäihmisiä, lapsia, raskaana olevia sekä henkilöitä, joilla on sairaus, joka lisää kuumuudesta aiheutuvia terveysriskejä.

4 Riskienhallinta sekä varautumisen ja sopeutumisen koordinointi

Maahanmuuttovirasto kannattaa ajatusta, että kansallinen riskiarvio sekä alueelliset riskiarviot ottaisivat huomioon helteeseen liittyvät riskit, ja edelleen sitä, että kansallisista ja alueellisista riskeistä tehdään organisaatiokohtaisesti vaikutusarviot toiminnoittain. Toimintasuunnitelman mukaan alueelliset riskiarviot tehdään maakuntakohtaisesti ja niiden sisältämien uhkaskenaarioiden sisältö vaihtelee alueittain. Huomioitavaa on myös se, että sama riski voi eri alueilla olla arvioitu eri tasolle. Valtakunnallisena virastona Maahanmuuttovirasto huomioi toiminnassaan sekä kansallinen riskiarvion että vähintään ne alueelliset riskiarviot, joiden alueella virastolla on toimintoja tai toimipaikkoja. Maahanmuuttovirasto voi edellyttää ja ohjata vastaanottokeskuksia sisällyttämään keskuskohtaisiin valmius- ja omavalvontasuunnitelmiin helletilanteisiin varautumisesta sekä esimerkiksi siitä, miten helletilanteessa tulee toimia kiinnittäen erityishuomio vastaanottokeskuksissa majoittuviin erityistarpeisiin ja haavoittuviin ryhmiin.

5 Hellevaroitustjärjestelmä

-

6 Viestintä

-

7 Helleaaltoihin liittyvä valmius ja varautuminen

Maahanmuuttovirasto toteaa, että vastaanottokeskuksen tulee seurata tilojen lämpöolosuhteita ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin yllämpenemisen ehkäisemiseksi. Tilojen lämpöolosuhteiden arvioinnissa voidaan hyödyntää asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaisia lämpötilojen toimenpiderajoja ja noudattaa Valviran ohjetta asumisterveysasetuksen soveltamisesta (ohje 8/2016, osa 1, Dnro 2731/06.10.01.2016)

8 Pidemmän aikavälin toimenpiteet

-

9 Työterveys ja työsuojelu

Maahanmuuttovirasto huolehtii suunnitelmassa esiin nostetuista työnantajan velvollisuuksistaan yhteistyössä työsuojelun ja työterveyden kanssa. Helteistä voi aiheutua terveyshaittoja niin ikään vastaanottokeskusten työntekijöille. Vastaanottokeskusten tulee huomioida Työterveyslaitoksen antamat suositukset kuumassa työskentelystä.

10 Seuranta ja arviointi

-

11 Toimenpiteet

-

Liite Toimijoiden ja sidosryhmien roolit ja vastuut hellevarautumisessa

Maahanmuuttoviraston osalta helleaaltoihin liittyvän valmiuden ja varautumisen kohdelle on nostettu kesäajan lämpöolosuhteiden hallinta ja yllämpenemisen ehkäisy vastaanottokeskuksissa, toimenpiteet turvapaikanhakijoiden suojaamiseksi ja turvapaikanhakijoiden ohjeistaminen haittojen ehkäisystä. Pidemmän aikavälin varautumisen ja sopeutumisen osalta Maahanmuuttovirastolle on kohdistettu hellehaittojen ehkäisyn huomioiminen vastaanottokeskusten valmius- ja varautumiskäytännöissä, kirjalliset ohjeistukset henkilöstölle varautumistoimista ja niihin liittyvistä vastuista, vastaanottokeskusten kesäaikaisten lämpöolosuhteiden hallinnan parantaminen ja ylläpito yhteistyössä tilapalvelujen kanssa. Maahanmuuttovirasto edellyttää vastaanottokeskuksilta keskuskohtaisia valmius- ja omavalvontasuunnitelmia, joissa toimintasuunnitelman sisältämät seikat voidaan huomioida.

Yleisiä huomioita

-

Waal Johanna

Ubani Sanna
Maahanmuuttovirasto